

A Szociális Szakmai Szövetség állásfoglalása a felsőfokú alapszakok képzési szerkezetében

Az új felsőoktatási törvény mellékletében – a társadalomtudományi képzési terület más képviselőivel való konzultációk és egyeztetések alapján is – az alábbi besorolás tekinthető szakmailag elfogadhatónak és megfelelőnek a szociális szakmák ügyében:

- Képzési terület: Társadalomtudományok
- Képzési ág: szociális képzések
- Alapszak: szociális munka
- Jelentkezés: alapszakra
- Kredit megoszlás:

oAlapszak 210

oMaster szakok: 90

Ez a besorolás felel meg a magyarországi szociális ellátó rendszer és a szociális szakma fejlődési érdekeinek, az EU csatlakozásból következően a szociális ágazatra vonatkozó szakmai követelményeknek (Európai Szociális Charta, Európai Szociális Modell stb.), és a szociális képzések fejlesztési trendjeinek.

A segítő szakemberek felkészítése sajátos szakmaszocializációs, szakmai identitás-alkítási folyamatot igényel, mely probléma- és gyakorlatorientált, inter-professzionális képző folyamat segítségével valósul meg. A jelenleg érvényes képesítési követelmények az összes tanóra 40 százalékában állapítják meg a gyakorlatok arányát valamennyi felsőfokú szakon. A gyakorlatok között továbbra is kiemelt képzési elem az intenzív, terepen (a szociális ellátás intézményeiben) végzett, legalább egy szemeszteren keresztül folytatott, egybefüggő, 600-750 órás szakmai gyakorlat, tanulás. Ez csak akkor valósulhat meg, ha az alapszak 210 kreditese; a 30 többlet kredit természetesen beszámítandó az erre épülő MA szakoknál.

Jelenleg a szociálpolitika alapszak 300 kreditese egyetemi képzés. A 9.-11. változatban a szociális képzési ágban megjelent egy 180 kreditese szociálpolitika alapszak, amely azonban önellentmondás, nem fogadható el. A szociálpolitika MA szak természetesen épülhet a szociális munkás és más társadalomtudományi alapszakokra.

A szociális képzések Orvos és Egészségtudományi képzésekkel tervezett összekapcsolása egyfelől a merőben eltérő alapozó kurzusok, másfelől a szociális képzések tradíciói és képesítési követelményei miatt nem fogadható el. Szakmailag nem indokolt hogy az Egészségtudományi ág Egészségügyi Gondozás és Prevenció szakján belül szociális munkás elnevezéssel szakirányként jelenjék meg a szociális képzési ágban alapszakként szereplő szociális munka szak.

Nem fogadható el, hogy a szociális munka képzési ágban alapszakként újra megjelenjen a szociálpedagógia. A szociálpedagógus képzésben jelenleg két egymástól markánsan elkülönülő koncepció és gyakorlat él, és a Bologna folyamat lehetővé teszi ennek a zavaros helyzetnek a megszüntetését. A szociális identitású szociálpedagógus képző intézmények a jövőben szociális munkás alapszak után folytathatnák a szociálpedagógus képzést. A pedagógiai, illetve pszichológiai identitáshoz közelebb álló iskolák pedig a pedagógia képzési területen nyújthatnának alapszakot. Ezzel megnyugtató módon lehetne lezárni az immár tizenöt éve folyó a szociális munka és szociálpedagógia szakok között folyó vitát.

Budapest, 2004. április 2.

Ferge Zsuzsa

elnök